

päevil suur ajalooline väärtus. B. esimene töö, mida võiks nimetada puht-ajalooliseks, oli tema 1838. a. ilmunud »Geschichtliche Entwicklung der Standesverhältnisse in Liv-, Esth- u. Kurland bis z. J. 1561«. Töö sisaldab ülevaate maaisandate-sakslaste ja päriselanikkude vahekorrist ja päriselanikkude olukorra järk-järgulisest halvenemisest täieliseks pärisorjuseks muutumiseni. — Juba mõned aa. enne ülalmainitud töö väljaandmist oli B. alanud oma tegevust ajakirjanikuna. A. 1833 hakkas ta m. s. professorite Blum'i, Struwe ja Walter'i kaasabil avaldama ajakirja »Dorpater Jahrbücher für Literatur, Statistik u. Kunst, besonders Russlands«, mida B. väljaandel ilmus 5 köidet. Ajakirja väljaandmise kavatsus oli B.-l ta enda sõnade järgi kaemat aega valminud. Ajakiri, mille viimane köide ilmus 1836. a., sisaldab ka ajaloolisi artikleid. Rohkem tuntud on igatahes »Inland«, mille B. asutas 1836. a. ja mida ilmunud ligi 30 aastakäiku (Inl. 1863), B. toimetaja olles kuni ta ülikoolist lahkumiseni a. 1842. »Inl.«, mis moodustab õige tähtsa allika Baltimaade XIX a. s. keskpaiga kultuuroolude tundmaõppimiseks, on kirjandusliku sisuga ajakiri, sisaldab siiski ka poliitilisi artikleid. Eriliselt palju on ajakirjas ajaloolise sisuga kirjutisi; seal avaldatakse käsikirju ja dokumente, milledest mõne originaalid praegu juba kaotsi läinud.

Mõne vähema arusaamatuse puhul, mis palju suuremaks üles puhuti, kui asi väärt oli, tagandati B. novembris 1842 Tartu ülikooli professori kohalt ja viidi keisri käsul üle Kaasani ülikooli professoriks. Määrus, mis hiljemini sedavõrt muudeti, et B.-le võimaldati üleminek Kiievi ülikooli, tuli B.-le peaaegu ootamata, ja lühikese kaalumise järgi, peale seda kui temale vastav pension lubatud, lahkus ta ülikooli teenistusest ja asus Tallinna kavatsusega jätkata teaduslikku tööd. Kuid vaevalt Tallinna jõudes valiti B. linna-sündikuks. Samal kevadel valiti ta ka justiits-bürgermeistriks ja linna konsistoriumi esimeheks. Tallinna bürgermeistri kohal oli B. kuni a. 1856, mil ta Peterburi kutsuti. — Juba a. 1842 oli B. toimetusel ilmunud esimene osa seeriast »Archiv für die Geschichte Liv-, Esth- u. Curlands«, millest B. väljaandis 7 osa [VI ja VII osa koos C. J. A. Pauckeriga (vt.) ja mida jätkas siis Carl Schirren (vt.)]. »Archiv«, millele B.-l korda läks palju kaastöölisi leida, sisaldab mitte ainult primaarmaterjale, vaid ka tõlkeid ja uurimusi ning moodustab töö, mida Balti ajaloolises kirjanduses väga sagedasti tsiteeritakse. Ühel ajal mainitud arhiivseeria väljaandmisega oli B. hakanud ka mujal avaldama ajaloolisi dokumente, eriti õiguse ajaloo. Nii ilmus a. 1844 I osa tööst »Die Quellen des Revaler

Stadtrechts«, milles linnaõigust õige laias ulatuses käsitletakse. Sama töö II osa ilmus a. 1847. XVIII a. s. 40-dail aa. alustas B. ühes v. Madai'ga ka teose »Sammlung d. Rechtsquellen Liv-, Esth- u. Kurlands« väljaandmist, mille I osa sisaldas »Die Quellen der Ritter-, Lehn- u. Landrechte Esth- u. Livlands« ühes C. J. A. Pauckeri täiendavate märkustega (Tallinnas, 1845). Kuramaa kohta käivad allikate kogud ilmusid mitmes vihus kuni a. 1851 ühe teise uurija, v. Rummel'i toimetusel. — Samal ajal ilmusid B. sulest ka mitmed juriidilised tööd, nagu »Das Röm. Recht in d. Deutsch. Ostseeprovinzen Russlands« (1833), »Das Liv- u. Ehstländ. Privatrecht« I-II (1838—39), »Einleit. in die liv-, esth- u. kurländische Rechtsgesch. u. Gesch. d. Rechtsquellen« (1849), milledest mitmed tugivad avaldamata materjalile.

Allikate väljaandmine ning alalised uurimistööd Tallinna ülikooli linna-arhiivis olid kahtlemata B.-le tõukeks teostada juba ammu mõttes mõlkunud kavatsus, nimelt välja anda Balti provintside kohta käivate puht-ajalooliste põhidokumentide (Urkunden) kogu. B. ise mainib, et temale esijoonel kolm arhiivi palju materjali pakkusid, nimelt Eestimaa Kirjanduse Seltsi kogu ja seal hoiul olevad, Königsbergi salajasest orduarhiivist hangitud dokumentide koopiad, siis Tallinna linna-arhiiv ning Toll-Kuckers'i arhiivis leiduvad põhidokumendid. Siis tulid arvesse Riia arhiivid ja eriti Hjärne *Collectanea*, mis Tallinna laenati, keiserlik avalik raamatukogu ja valitseva senati kogud Peterburis ning mõned muud, väljaspool Venemaad asuvad arhiivid. Töö ise oli planeeritud nähtavasti »Lübeckisches Urkundenbuch'i« eeskujul. Mitmed uurijad nii kodu- kui ka välismaal — nendest nimetatagu v. Brevern, Schirren, Schiefner, v. Napiersky ja J. Voigt — olid abiks dokumentide väljaotsimisega, kopeerimisega ja dateerimisega, ja I vihk seeriast »Liv-, Esth- u. Curländisches Urkundenbuch« ilmus Tallinnas 1852. a., kuid alles järgmisel a. valmis trükis terve I osa, mis käsitab materjale aa. 1093—1300. Ka järgmised 5 osa toimetab B. trükki, mõned neist varustatult eelmiste osade täienduste ja parandustega. Eriti viimne B. toimetusel ilmunud osa, 1423. a.-ni ulatuv, sisaldab palju täiendusi. Järgnevad osad on trükiks koostatud nooremate uurijate poolt. — »Urkundenbuch'iga« ühenduses peame mainima ka B. poolt koos vabahärra R. v. Tolliga väljaantud dokumentide kogu »Est- u. Livländische Briefflade«, 2 osa aa. 1856—57. Kogu sisaldab suure tähtsusega allikaid, mis eriti tähelepanu-väärt maaolude valgustamise suhtes.

Juba a. 1848 oli B.-le keisri kantsleil